

SIKKERHETSDATBLAD

NIO LUBE SITRUS

Seksjon 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og av selskapet / foretaket

Utgitt dato 09.05.2006
Revisjonsdato 25.10.2013

1.1. Produktidentifikasjon

Kjemikaliets navn NIO LUBE SITRUS
Artikkelnr. A9505

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Kjemikaliets bruksområde Sitrusbasert rensmiddel og limfjerner.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Norsk Industriolje AS
Besøksadresse Østerdalsgaten 1J
Postadresse Postboks 6169 Etterstad
Postnr. 0602
Poststed Oslo
Land Norge
Telefon 22 66 04 00
Telefaks 22 66 04 01
E-post nio@norskindustriolje.no
Hjemmeside <http://www.norskindustriolje.no>
Org. nr. NO 831 882 708

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftinformasjonen: 22 59 13 00

Seksjon 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til F+; R12
67/548/EEC eller 1999/45/EC Xi; R38
N; R50/53
R43

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Aerosolbeholder med ekstremt brannfarlig innhold.
Irriterer huden. Kan gi allergi ved hudkontakt.
Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

2.2. Etikettinformasjon

Faresymbol

R-setninger R12 Ekstremt brannfarlig.

	R38 Irriterer huden R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
S-setninger	S23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke. S24 Unngå hudkontakt. S37 Bruk egnede vernehansker. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder. S61 Unngå utslipp til miljøet. Se Sikkerhetsdatablad for ytterligere informasjon. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.
Sammensetning på merkeetiketten	(R)-p-Menta-1,8-dien:60 - 100 %
2.3 Andre farer	
PBT / vPvB	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.
Farebeskrivelse	Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere.
Generell farebeskrivelse	Aerosolbokser kan eksplodere i tilfelle brann.

Seksjon 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
(R)-p-Menta-1,8-dien	CAS-nr.: 5989-27-5 EC-nr.: 227-813-5 Indeksnr.: 601-029-00-7 Synonymer: D-Limonen	R10 R43 Xi; R38 N; R50, R53 Flam. Liq. 3; H226 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410 Note: C	60 - 100 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5 Synonymer: Propan	F+; R12 Flam. gas 1; H220 Press. Gas	10 - 30 %
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0 Synonymer: Butan	F+; R12 Flam. gas 1; H220 Press. Gas Note: C	10 - 30 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Se seksjon 16 for forklaring av R- og H-setninger.		

Seksjon 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se seksjon 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.
Svelging	Lite sannsynlig på grunn av kjemikaliet tilstandsform. Ved svelging av kjemikaliet i væskeform: Skyll munnen. Gi fløte eller matolje. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Akutte symptomer og virkninger	Innånding av løsemiddeldamper kan være skadelig og overeksponering kan gi hodepine, kvalme, oppkast og rus-symptomer. Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Kan gi allergi ved hudkontakt. Allergiske hudreaksjoner: symptomer kan være rødhet, hevelse, blemmer og kløe.
--------------------------------	--

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling.
-------------------	--------------------------

Seksjon 5: Tiltak ved brannslukning

5.1. Brannslukningsmidler

Passende brannslukningsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, skum.
Uegnete brannslukningsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antenneskilder. Aerosolboksere kan eksplodere i tilfelle brann.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO).

5.3. Anvisninger for brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig seksjon 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

Seksjon 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Generelle tiltak	Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8.

6.2. Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring	Innholdet i aerosolboksen: Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Bruk ikke sagflis eller annet brennbart materiale. Aerosolboksere samles mekanisk. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se seksjon
--------------------------------------	--

13).
Vask det forurensede området med vann og la det tørke.

6.4. Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger Se også seksjon 8 og 13.

Seksjon 7: Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Personer som lett får allergiske reaksjoner bør ikke håndtere produktet.
Bruk angitt verneutstyr, se seksjon 8.

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

Sprøyt ikke på åpen flamme eller noe annet glødende materiale.

Råd om generell yrkeshygiene Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Lagres tørt og kjølig på et godt ventilt sted.
Trykkbeholder. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C.
Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer.
Lagres beskyttet mot varme og direkte sollys.

Spesielle egenskaper og farer Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.
Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring Lagres adskilt fra: Sterke oksidasjonsmidler.

7.3 Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder Se seksjon 1.2.

Seksjon 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
(R)-p-Menta-1,8-dien	CAS-nr.: 5989-27-5	8 t.: 25 ppm	2011
	EC-nr.: 227-813-5	8 t.: 140 mg/m ³	
	Indeksnr.: 601-029-00-7	A	
	Synonymer: D-Limonen		
Propan	CAS-nr.: 74-98-6	8 t.: 500 ppm	2011
	EC-nr.: 200-827-9	8 t.: 900 mg/m ³	
	Indeksnr.: 601-003-00-5		
	Synonymer: Propan		
Butan	CAS-nr.: 106-97-8	8 t.: 250 ppm	2011
	EC-nr.: 203-448-7	8 t.: 600 mg/m ³	
	Indeksnr.: 601-004-00-0		
	Synonymer: Butan		

Annen informasjon om grenseverdier Forklaring av anmerkningene:
A = Allergifremkallende stoffer.

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med

leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Bruk kombinasjonsfilter A/P2 ved sprøyting.

Håndvern

Håndvern Benytt hansker av motstandsdyktig materiale.

Egnede hansker Nitrilgummi. Vitongummi (fluorgummi).

Referanser til relevante standarder NS-EN 374.

Gjennomtrengningstid Gjennombruddstiden er ikke kjent. Det angitte hanskemateriale er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

Referanser til relevante standarder NS-EN 166.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensing av miljøeksponering Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også seksjon 12.

Annen informasjon

Annen informasjon Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Seksjon 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Klar.
Lukt	Sitron
Kommentarer, Luktgrense	Ikke kjent.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke kjent.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Ikke kjent.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: -42 °C
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	(drivgass)
Flammepunkt	Verdi: -104 °C
Kommentarer, Flammepunkt	(drivgass)
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke kjent.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant, se flammepunkt.
Ekspljosjonsgrense	Verdi: 1,9-9,5 vol%
Kommentarer, Damptrykk	Ikke kjent.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke kjent.
Kommentarer, Relativ tetthet	Ikke kjent.
Løselighet i vann	Ikke blandbar.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke relevant for en blanding.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke kjent.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Ikke kjent.
Kommentarer, Viskositet	Ikke kjent.
Ekspllosive egenskaper	Ikke kjent.

Oksiderende egenskaper Ikke kjent.

9.2 Annen informasjon

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

Seksjon 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Kan antennes av varme, gnister eller flammer.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved kontakt med forhold og materialer som skal unngås (seksjon 10.4 og 10.5) Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Unngå direkte sollys. Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

10.5. Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås Sterke oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen under normale forhold. Se også seksjon 5.2.

Seksjon 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Potensielle akutte effekter

Innånding	Innånding av løsemiddeldamper er skadelig. Symptomene på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse.
Hudkontakt	Symptomer som rødhet og kløe i huden kan forekomme. Kan virke avfettende etter hyppig bruk. Allergiske hudreaksjoner: symptomer kan være rødhet, hevelse, blemmer og kløe.
Øyekontakt	Direkte kontakt kan medføre irritasjon.
Svelging	Lite sannsynlig på grunn av kjemikaliets tilstandsform. Inntak kan imidlertid forårsake irritasjon og ubehag. Kan gi liknende symptomer som ved innånding.
Irritasjon	Irriterer huden.
Etsende	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Allergi	Kan gi allergi ved hudkontakt.
Gjentatte toksisitet doser	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Seksjon 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 0,7 mg/l Testmetode: LC50 Fisk, art: Pimephales promelas Varighet: 96h
Akutt akvatisk, fisk. Kommentar	(R)-p-Menta-1,8-dien (CAS 5989-27-5) Kilde: Prevent - Kemiska Ämnen.
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 0,73 mg/l Testmetode: EC50 Daphnia, art: D. pulex Varighet: 48h
Akutt akvatisk, Daphnia, Kommentar	(R)-p-Menta-1,8-dien (CAS 5989-27-5) Kilde: Prevent - Kemiska Ämnen.
Økotoksitet	Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Det finnes ingen data om kjemikaliet's nedbrytbarhet.

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial	Produktet inneholder potensielt bioakkumulerbare stoffer. LogPow: 4,23. (R)-p-Menta-1,8-dien (CAS 5989-27-5) Kilde: Prevent - Kemiska Ämnen.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: 660,69
Kommentar, BCF	(R)-p-Menta-1,8-dien (CAS 5989-27-5) Kilde: Prevent - Kemiska Ämnen.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Uløselig i vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	PBT-vurdering ikke utført.
vPvB vurderingsresultat	vPvB-vurdering ikke utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Fare for forurensning av drikkevann (grunnvann).
Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

Seksjon 13: Fjerning av avfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 14 06 03 andre løsemidler og løsemiddelblandinger
NORSAS	7055 Spraybokser

Seksjon 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

ADR	1950
RID	1950
IMDG	1950
ICAO/IATA	1950

14.2. UN varenavn

ADR	AEROSOLBEHOLDERE
RID	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transport fareklasse

ADR	2.1
RID	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Ja
--------------------	----

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

EmS	S-U, F-D
-----	----------

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Forurensning kategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

Seksjon 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1. Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier med senere endringer.</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.</p> <p>Stoff listet i seksjon 3 er sjekket mot Vedlegg VI til CLP-forordningen, (EU) nr. 1272/2008, den til enhver tid gjeldende utgave.</p> <p>FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.</p> <p>Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>FOR 1996-03-01 nr. 229, med senere endringer: Forskrift om aerosolbeholdere.</p>
Deklarasjonsnr.	92657

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

Seksjon 16: Andre opplysninger

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.</p> <p>R43 Kan gi allergi ved hudkontakt.</p> <p>R50 Meget giftig for vannlevende organismer.</p> <p>R12 Ekstremt brannfarlig.</p> <p>R53 Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.</p> <p>R38 Irriterer huden</p> <p>R10 Brannfarlig.</p>
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>H226 Brannfarlig væske og damp.</p> <p>H400 Meget giftig for liv i vann.</p>

	<p>H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.</p> <p>H315 Irriterer huden.</p> <p>H220 Ekstremt brannfarlig gass.</p> <p>H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.</p>
Brukte forkortelser og akronymer	<p>EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons</p> <p>BCF: BioConcentration Factor. Biokonsentrasjonsfaktor.</p> <p>Log Pow: Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann</p> <p>ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p>
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren. Dato ikke oppgitt.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 7. Seksjoner endret: 1-16.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Norsk Industriolje AS
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Tonje D. Rongved